

Provinciale Staten

Clustercode	RMT	Uw kenmerk	-
Ons kenmerk	DOC-00984089	Maastricht	10 september 2026
Bijlage(n)	1	Verzonden	10 september 2026

Onderwerp

GEWIJZIGD G-26-020 Statenvoorstel inzake Vaststellen Wijzigingsverordening 2026
Omgevingsverordening Limburg

Geachte Staten,

Hierbij ontvangt u de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, het daarbij horende delegatiebesluit en de Nota van Zienswijzen met wijzigingsvoorstellen op de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

In april 2021 hebben uw Staten opdracht gegeven tot het actualiseren en concretiseren van de POVI 2021. In een interactief proces met partners is de ontwerp-POVI 2026 tot stand gekomen. Deze heeft u op 8 mei 2026 vastgesteld. Een van de instrumenten om de provinciale belangen en ambities uit de POVI te borgen, is de Omgevingsverordening Limburg (OVL). De OVL is het juridisch bindende instrument waarmee onderdelen van dit beleid, waar nodig, worden doorvertaald in regels. Door de actualisatie van de POVI, hebben we ook de OVL moeten wijzigen. De officiële naam van deze wijzigingsverordening is "Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg". Voor de leesbaarheid van deze nota, gebruiken we echter de afkorting "Wijzigingsverordening".

De Ontwerp Wijzigingsverordening heeft ter inzage gelegen en er zijn 553 zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn beoordeeld en beantwoord. Veel zienswijzen hebben geleid tot wijzigingsvoorstellen. De beoordeling alsook de wijzigingsvoorstellen op de Ontwerp Wijzigingsverordening zijn opgenomen in de Nota van Zienswijzen.

Was – Wordt

De wijzigingsverordening die in de Preview van de Polviewer staat, laat de wijzigingen zien ten opzichte van de nu geldende verordening. Dit betreffen dus niet de wijzigingen ten opzichte van het *ontwerp*.

Om inzichtelijk te maken wat de wijzigingen n.a.v. de zienswijzen zijn, hebben we op basis van de Nota van Zienswijze een overzichtelijke was-woordt lijst opgesteld. U vindt deze in de bijlagen van het Statenvoorstel.

Waar is de Wijzigingsverordening te vinden?

Evenals de provinciale omgevingsvisie (POVI) wordt een Wijzigingsverordeing, zoals voorgeschreven in de Omgevingswet, opgeleverd en vastgesteld in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De Wijzigingsverordening 2026 is nu in de preview omgeving van de Polviewer te raadplegen via [PlanoView \(https://polviewer.nl/previewovl\)](https://polviewer.nl/previewovl). De uiteindelijke versie ná vaststelling zal via de officiële website “regels op de kaart” van het Rijk: [Regels op de kaart - Omgevingsloket](#) en de officiële Polviewer: [PlanoView \(https://polviewer.nl/polviewer\)](https://polviewer.nl/polviewer) worden gepubliceerd.

Moties en toezeggingen

De afgelopen periode is met betrekking tot verschillende moties, toezeggingen en amendementen aangegeven dat deze een plek zouden krijgen in de actualisering van de Wijzigingsverordening. De moties en toezeggingen die zijn afgedaan sinds de vaststelling Omgevingsvisie en middels deze wijzigingsverordening, vindt u in de bijlage van deze brief.

Toegevoegde wijziging

Ten opzichte van het Statenvoorstel dat heeft voorgelegen tijdens de Commissie LEO van 28 augustus 2026, zijn onderstaande technische verschrijvingen in de Wijzigingsverordening 2026 aangepast (zie bijlage: GEWIJZIGD_besluit en de polviewer via: <https://polviewer.nl/previewovl>).

- Artikel: 10.3 lid 4 en 5 “aanhef en onder b”: b moet c zijn (pagina 29 bovenaan).
- Artikel 12.5 lid 4 onder D (Instructieregels wonen). In de instructieregel zelf staat “geen” en in de toelichting staat “geen of een minimale”. Dit moet ook in het artikel zelf “geen of een minimale” zijn (pagina 35 iets voorbij het midden)

In het besluit Provinciaal blad zijn deze geel gemarkeerd op de pagina's 29 en 35.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

GEWIJZIGD Statenvoorstel

Ruimte

Onderwerp GEWIJZIGD Vaststellen Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
G-nummer G-26-020

Onderwerp

GEWIJZIGD Vaststellen Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Samenvatting

Wij presenteren u hierbij de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (Wijzigingsverordening). Het gaat om een wijziging van de Omgevingsverordening Limburg (OVL) naar aanleiding van de op 8 mei 2026 vastgestelde geactualiseerde POVI.

De wijzigingen in deze Wijzigingsverordening zijn met name gericht op de actualisaties uit de POVI. De geactualiseerde Wijzigingsverordening is het resultaat van intensieve afstemming met partners en verwerking van de reacties op de 553 ingediende zienswijzen. Al deze zienswijzen zijn beoordeeld en voorzien van een antwoord en eventueel een voorstel om de ontwerp Wijzigingsverordening te wijzigen. Het resultaat is gebundeld in een Nota van Zienswijzen.

Uw Staten wordt gevraagd de digitale Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en het Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening Limburg vast te stellen.

Waar is de Wijzigingsverordening te vinden?

Evenals de provinciale omgevingsvisie (POVI) wordt een Wijzigingsverordening, zoals voorgeschreven in de Omgevingswet, opgeleverd het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De Wijzigingsverordening 2026 is nu in de preview omgeving van de Polviewer te raadplegen via [PlanoView](https://polviewer.nl/previewovl) (<https://polviewer.nl/previewovl>). De uiteindelijke versie ná vaststelling zal via de officiële website “regels op de kaart” van het Rijk: [Regels op de kaart - Omgevingsloket](#) en de officiële Polviewer: [PlanoView](https://polviewer.nl/polviewer) (<https://polviewer.nl/polviewer>) worden gepubliceerd.

Voorstel

1. In te stemmen met de bestuurlijke standpunten t.a.v. de ingediende zienswijzen zoals geformuleerd in de Nota van Zienswijzen;
2. De digitale Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg vast te stellen met inachtneming van de in de Nota van Zienswijzen voorgestelde wijzigingen;
3. Het Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening Limburg vast te stellen;
4. Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2026 te verzorgen.

Aanleiding en bestuurlijke context

Nederland en dus ook de provincie Limburg heeft de afgelopen jaren te maken gekregen met een toenemend aantal grote opgaven. Het zijn opgaven die allemaal nodig zijn en allemaal tegelijk moeten worden opgepakt. Dat is complex, want we hebben niet overal de ruimte voor. Dat betekent dat we slim moeten omgaan met de ruimte die we hebben. Niet alles kan meer overal. We moeten keuzes maken én we moeten slimme combinaties maken. Die keuzes en combinaties komen samen in de POVI die u op 8 mei 2026 vaststelde. De nu voorliggende wijzigingsverordening is voor de borging hiervan één van de instrumenten, en wel het juridische instrument. De OVL is het juridisch bindende instrument waarmee onderdelen van dit beleid, waar nodig, worden doorvertaald in instructieregels voor gemeenten en het waterschap en soms direct werkende regels voor burgers en bedrijven. Daarmee is de OVL het instrument waarmee provinciale belangen juridisch worden geborgd. Wat de OVL is en wat het verschil is tussen POVI en OVL wordt in deze video uitgelegd:

<https://youtu.be/SSDqJMKTpsA?si=FQeJwg5IAA3acfk2>

Door de actualisaties in de POVI, is het noodzakelijk om ook de OVL te wijzigen. Het nu voorliggende stuk heet dan ook officieel “Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg”. Voor de leesbaarheid van deze nota, gebruiken we de afkorting “Wijzigingsverordening”.

Bevoegdheid

Uw Staten zijn bevoegd tot vaststelling van de Omgevingsverordening Limburg. De opzet en scope van deze wijzigingsverordening sluit geheel aan bij de Omgevingswet, inclusief publicatie in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De nu voorliggende Wijzigingsverordening wijzigt de Omgevingsverordening Limburg die sinds 1 januari 2024 in werking is (en eenmaal eerder, met ingang van 4 februari 2025 is gewijzigd).

De Omgevingsverordening Limburg heeft als grondslag artikel 2.6 van de Omgevingswet. Wijzigingen van de omgevingsverordening doorlopen de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 16.32 Omgevingswet). Vaststelling van (een wijziging van) de omgevingsverordening vindt plaats door Provinciale Staten, tenzij zij de bevoegdheid voor vaststelling of wijziging van een onderdeel op grond van artikel 2.8 van de Omgevingswet hebben gedelegeerd aan Gedeputeerde Staten.

Beoogd resultaat

Deze wijzigingsverordening is de juridische borging van de POVI2026. Daar waar de POVI kaders stelt, stelt de omgevingsverordening regels om toe te werken naar toekomstbestendige ontwikkelingen en de balans te borgen tussen het beschermen én benutten van de fysieke leefomgeving. Instructieregels zijn bindend voor gemeenten of waterschap (afhankelijk van de inhoud). Regels over activiteiten zijn rechtstreeks bindend voor burgers en bedrijven, bijvoorbeeld in het geval van regels met betrekking tot grondwaterbeschermingsgebieden of stiltegebieden.

Participatie

Het opstellen van de Ontwerp Wijzigingsverordening is deels een parallel proces geweest met het opstellen van de POVI. Dit proces is gestart nadat de Ontwerp POVI ter inzage is gelegd en is parallel aan de verwerking van de zienswijzen van de POVI opgesteld. Met verschillende partners hebben vanaf de zomer van 2025, in september en december, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau gezamenlijke sessies plaatsgevonden en is de mogelijkheid geboden om ook op individueel niveau het gesprek te voeren. Eind februari 2026 zijn conceptteksten gedeeld met partners, waaronder gemeenten, waterschap en diverse belangenorganisaties. Tot slot heeft begin april 2026 nog een brede sessie met gemeenten plaatsgevonden waarin de eerste reacties op de ontwerp Wijzigingsverordening gedeeld zijn. Omdat de ontwerp Wijzigingsverordening slechts beperkte wijzigingen van direct werkende regels voor burgers en bedrijven bevat, zijn er geen extra sessies georganiseerd voor bewoners. Zoals in het Plan van Aanpak Omgevingsvisie reeds vermeld, is bij het opstellen van de Provinciale omgevingsvisie voortgebouwd op reeds bestaande participatie met burgers.

Zienswijzeperiode

Een verplicht onderdeel van het proces rondom het wijzigen van een Omgevingsverordening is de zienswijzeperiode. Gedurende deze periode kon iedereen aangeven het (on)eens te zijn met het ontwerp van de Wijzigingsverordening. Het ontwerp van de Wijzigingsverordening heeft gedurende 6 weken (van 1 april t/m 13 mei 2026) ter inzage gelegen. We hebben in totaal 553 zienswijzen ontvangen.

Deze zijn als volgt onder te verdelen:

Type Indiener	Aantal Zienswijzen
Particulieren en bedrijven	500
(Semi)overheden	34
Organisaties en belangenbehartigers	16
Buitenland	3
Totaal	553

Alle zienswijzen zijn nauwkeurig gelezen, geordend en beoordeeld. Waar zienswijzen betrekking hebben op een concreet onderdeel van de Ontwerp Wijzigingsverordening, is beoordeeld of dit aanleiding geeft tot aanpassing van de tekst van de regel, de toelichting, bijlagen of kaartlagen. Waar zienswijzen vooral een bredere zorg, interpretatievraag of bestuurlijk signaal bevatten, is dit in de Nota van Zienswijzen via een generiek antwoord behandeld. Deze werkwijze maakt het mogelijk om zowel individueel ingebrachte punten zorgvuldig te beantwoorden als veel voorkomende zorgen herkenbaar en overzichtelijk te behandelen.

Een aanzienlijk deel van de zienswijzen heeft geleid tot aanpassing of verduidelijking van de Ontwerp Wijzigingsverordening. Deze aanpassingen zijn verwerkt in de regels zelf, de bijlagen, de kaarten en/of de toelichting. Daarnaast is de Ontwerp Wijzigingsverordening op een aantal onderdelen ambtshalve gewijzigd, onder andere naar aanleiding van moties, doorwerking van amendementen naar aanleiding van de POVI en bestuurlijke toezeggingen gedurende de Commissie LEO van 17 april 2026 en Statenvergadering van 8 mei 2026. Het betreft aanpassingen en verduidelijkingen van het ter inzage gelegde ontwerp.

In de Nota van Zienswijzen zijn soortgelijke zienswijzepunten samengevat tot één overkoepelende zienswijze per artikel. Soms worden aan deze samenvattingen ook specifieke reacties toegevoegd. Naar aanleiding van zienswijzen is de ontwerp Wijzigingsverordening gewijzigd in het aangepaste ontwerp dat nu als voorstel voor ligt. Omdat de renvooi functie van het DSO enkel het verschil laat zien met de vigerende Verordening en niet met het ter inzage gelegde ontwerp, is ook een overzichtelijke “was-wordt” lijst opgesteld. Deze was-wordt lijst laat zien welke wijzigingen ten opzichte van het ter inzage gelegde ontwerp zijn aangebracht, naar aanleiding van de zienswijzen of ambtshalve wijzigingen.

Zoals aangegeven is op een aantal thema's een ambtshalve wijziging doorgevoerd en heeft een aantal thema's te maken gekregen met amendementen op de POVI die doorwerken in de Wijzigingsverordening. Dit geldt bijvoorbeeld voor de H2-H4 risico gebieden met betrekking tot wateroverlast en de daarbij bijbehorende kaartlagen. Ook deze zijn opgenomen in de Nota van Zienswijze.

Hoofdthema's uit de zienswijzen & wijzigingen

Binnen de zienswijzen valt aantal thema's op:

1. Land- en Tuinbouw

Een groot deel van de zienswijzen van particulieren en bedrijven heeft betrekking op de land- en tuinbouw. In veel gevallen richten deze zienswijzen zich niet op één specifieke regel, maar op de verwachte gevolgen van de Wijzigingsverordening voor de land- en tuinbouw. In deze zienswijzen wordt vaak ingegaan op zorgen van mensen over hun toekomstperspectief. De meeste van deze zienswijzen (ca. 400) zijn geschreven door adviesbureaus en zijn om die reden nagenoeg identiek. Om recht te doen aan de in deze zienswijzen geuite zorgen, is een verzamelantwoord geschreven waarin de relatie en de verschillen tussen de POVI en Omgevingsverordening zijn uitgelegd. Daarnaast is duidelijk uitgelegd wat de effecten van de Wijzigingsverordening zijn op de land- en tuinbouw. We lezen in de zienswijzen dat de sector zich zorgen maakt dat de Wijzigingsverordening beperkende regels oplegt voor de bedrijfsvoering, bestaande rechten en het grondgebruik. In het antwoord leggen we uit dat deze zorgen, hoewel begrijpelijk, vaak onterecht zijn. Hiermee erkennen we dat veel zienswijzen niet uitsluitend juridisch-technisch van aard zijn, maar ook uitdrukking geven aan zorgen over de toekomst van agrarische bedrijven. Deze zorgen worden in de Nota van Zienswijzen expliciet benoemd en betrokken bij de bestuurlijke afweging.

Specifieke zienswijzepunten zijn separaat beantwoord waardoor de indieners naast het verzamelantwoord ook een op hun zienswijze toegespitst antwoord krijgen.

Ten opzichte van de ter inzage gelegde Ontwerp Wijzigingsverordening betreft de grootste wijziging met betrekking tot het thema landbouw de paragraaf mestverwaarding: De regels met betrekking tot mestverwaarding in de ter inzage gelegde Ontwerp Wijzigingsverordening waren erop gericht om mestvervaardingsinstallaties ten behoeve van de groengasproductie op de juiste plek te krijgen. De regels maakten echter de verwaarding van mest ten behoeve van bodemgesteldheid moeilijker, terwijl dat juist bijdraagt aan kringlooplandbouw en bodemkwaliteit. De ingediende zienswijzen op dit punt hebben het effect gehad dat de paragraaf mestverwaarding specifiekier toegeschreven is naar mestvergisting ten behoeve van de groengasproductie. Daarnaast is de aparte instructieregel over solitaire (industriële) verwaarding van mest geschrapt. Door het (ter uitvoering van een van de POVI-amendementen), schrappen van de voorwaarde dat bij collectieve mestverwaarding de mest binnen een straal van 20 km moet worden aangevoerd, is de relevantie voor deze aparte instructieregel vervallen. De ruimte die voor grootschalige mestvergisting is op bedrijventerreinen wordt primair bepaald door de regels die voor het bedrijventerrein gelden.

2. Wonen

Ook het thema wonen komt in de zienswijzen terug, o.a. ten aanzien van de "nee, tenzij regeling voor wonen in het primair landbouwgebied", de "samenhangende integrale onderbouwing", het "ruimtelijk knelpunt" en huisvesting voor arbeidsmigranten.

Wonen, "nee tenzij" & "ruimtelijk knelpunt"

Ten aanzien van het thema wonen zijn met name zienswijzen ontvangen met betrekking tot de "nee tenzij" regeling, het daarbij opgenomen criterium dat een ruimtelijk knelpunt wordt opgelost en het vereiste van de samenhangende integrale onderbouwing met betrekking tot plannen voor woningbouw in de gemeente. Deze onderdelen hangen nauw met elkaar samen. De tekst van het betreffende artikel is iets anders geformuleerd, en er is een verduidelijkende toelichting van de term 'ruimtelijk knelpunt' toegevoegd waarin een koppeling met 'leefbaarheid' gelegd is.

Samenhangende Integrale Onderbouwing (SIO)

Met name gemeenten hebben zienswijzen ingediend met betrekking tot het opstellen van een Samenhangende Integrale Onderbouwing (SIO). In de nota van zienswijzen zijn we uitgebreid ingegaan op wat we hier onder verstaan. Gemeenten is bovendien beloofd dat zij een handreiking, en indien nodig hulp, krijgen hoe hier mee om te gaan.

Huisvesting voor arbeidsmigranten

Ten aanzien van het sub-thema huisvesting voor arbeidsmigranten zijn verscheidene zienswijzen ontvangen. Gemene deler hiervan is dat ruimtelijke, sociaal maatschappelijke en economische belangen een rol spelen bij dit onderwerp. Dat vraagt om integrale afweging en borging van al deze belangen in de OVL. Enerzijds speelt de OVL in op een samenhang tussen de woonbehoefte van arbeidsmigranten die langdurig in Limburg werken en wonen en degenen die hier kortdurend verblijven. Anderzijds worden ruimtelijke mogelijkheden geboden voor huisvesting voor short-stay. Vanwege deze integraliteit en om recht te doen aan de rol van de gemeenten, is parallel aan de zienswijzeperiode van de OVL een traject gestart om tot bestuursafspraken over huisvesting voor arbeidsmigranten te komen.

3. *Nee, tenzij voor nieuwe niet-agrarische activiteiten in het primair landbouwgebied*

Deze regeling roept, zo blijkt uit de zienswijzen, de nodige vragen op. Sommige insprekers vinden de regeling te veel ruimte bieden en vragen om een duidelijkere formulering. Anderen vinden hem juist te zeer dichtgetimmerd. Men is bezorgd dat dit potentiële initiatiefnemers afschrikt en innovatie tegenhoudt. We hebben in de Nota van zienswijzen uitgelegd dat de regeling juist ruimte laat voor lokaal gebiedsgericht maatwerk. De gemeenten moeten daarbij uiteraard wel rekening houden met de opgenomen voorwaarden in de OVL, die vooral erop gericht zijn om het doel van deze zone, namelijk maximale ruimte geven aan de landbouw, waar te kunnen maken.

Belangrijkste wijzigingen t.o.v. het ontwerp zijn dat er een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de nee, tenzij voor wonen (artikel 12.5 lid 4) en de nee, tenzij voor alle overige niet-agrarische activiteiten (artikel 7.1 en 7.2). De voorwaarde in 7.2 lid 3 om een ruimtelijk of milieutechnisch knelpunt op te lossen, wordt geschrapt.

4. Natuur

In het voorstel voor de OVL2026 is invulling gegeven aan het Plan van aanpak verbetering natuurcompensatie dat ons college sonderend aan uw Staten heeft voorgelegd naar aanleiding van de aanbevelingen die zijn voortgekomen uit het onderzoek van de controlecommissie naar de kwaliteit van natuurcompensatie. In de regels hiervoor in bijlage IX zijn in de zienswijzeperiode nog verbeteringen aangebracht.

Bij de behandeling van het Plan van aanpak verbetering natuurcompensatie in de Commissie Leefomgeving op 23 januari 2026 is door de portefeuillehouder toegezegd in te gaan op de middelen en capaciteit die nodig zijn voor de uitvoering van de regels met betrekking tot natuurcompensatie. We concluderen dat er voldoende middelen en capaciteit beschikbaar zijn voor de uitvoering van de regels omdat de voorgestelde wijzigingen van de regels leiden niet tot een taakverzwaring voor de provincie. Het beëindigen van de mogelijkheid voor financiële natuurcompensatie zorgt er voor er minder inzet van de provincie nodig is. Hier staat tegenover dat de inzet op de controle op de kwaliteit van natuurcompensatie wordt versterkt. De omvang van de taken op het vlak van natuurcompensatie wordt overigens met name bepaald door de omvang van de ruimtelijke ontwikkelingen waarbij natuur dient te worden gecompenseerd en in mindere mate door aanpassingen van de regels in de OVL.

Wijziging Delegatiebesluit

Provinciale Staten hebben in de Omgevingswet de bevoegdheid gekregen om de vaststelling of wijziging van delen van de omgevingsverordening te delegeren aan Gedeputeerde Staten. Hieraan hebben uw Staten invulling gegeven in het Delegatiebesluit Omgevingsverordening Limburg (Provinciaal Blad 27 november 2023, Nr. 13930) voor een aantal specifieke in dat besluit genoemde onderdelen. De Wijzigingsverordening heeft tot gevolg dat ook het Delegatiebesluit op onderdelen moet worden aangepast. Daarom is ook een voorstel voor wijziging van het Delegatiebesluit bijgevoegd. Het gaat grotendeels om aanpassing van verwijzingen naar gewijzigde artikelen. Belangrijkste inhoudelijke wijzigingen in het Delegatiebesluit zijn (in volgorde):

- **Bevoegdheid tot wijziging van de begrenzing van de zonering** als dat nodig is bij wijziging van de begrenzing van het Natuurnetwerk Limburg (wijziging van de begrenzing van het Natuurnetwerk Limburg zelf is reeds gedelegeerd) (artikel 6.3, lid 1);

- **Bevoegdheid tot wijziging van de begrenzing van ecologische verbindingszones** (artikel 6.3, lid 2 en 3);
- **Bevoegdheid tot wijziging van de begrenzing van de overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden en tot het stellen van regels ter borging van generieke en specifieke maatregelen binnen de overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden gericht op herstel of verbetering van de kwaliteit van de Natura 2000-gebieden** (artikel 6.4);

Omdat de toelichting in het delegatiebesluit vrij technisch is, lichten wij dit specifieke onderdeel graag nader toe:

Op 26 juni 2026 ontvingen wij van het Rijk de Kamerbrief Stikstof. Hierin presenteert het Rijk *“een maatregelenpakket om Nederland weer in beweging te brengen. Zodat boeren duidelijkheid krijgen, de natuur zich herstelt, bouwers weer kunnen bouwen en we weer vergunningen kunnen verlenen”*.

Ook Limburg wil op dit vlak meters maken, omwille van natuurherstel en vergunningverlening. Zodra het Rijk daar aanleiding toe geeft, willen wij snelheid kunnen maken. Dat kan niet als wij dan een reguliere wijzigingsprocedure van de verordening moeten doorlopen. Dan kunnen wij immers pas over 2 jaar zaken verankeren. Om deze versnelling te kunnen bereiken, hebben we Pels Rijcken – Advocaten gevraagd om ons te adviseren over de vraag of Provinciale Staten bepaalde bevoegdheden kunnen delegeren aan Gedeputeerde Staten en hoe invulling gegeven kan worden aan de hardheidsclausule die is opgenomen in artikel 10.14, vierde lid, van de Wijzigingsverordening. Op basis van die adviezen is artikel 10.14, vierde lid van de Wijzigingsverordening aangepast en is artikel 6.4 in het Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit opgenomen. De adviezen van Pels Rijcken - Advocaten zijn als bijlagen bij dit Statenvoorstel toegevoegd.

Uiteraard gaat dit delegatiebesluit niet ten koste van de gebiedsprocessen en de publieke participatie. Deze blijven fier overeind staan. Ook beperkt dit besluit zich enkel tot natuurherstellende maatregelen en verbeteringsmaatregelen in de indicatieve zones overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden. Deze zones zijn reeds opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg en in de Wijzigingsverordening. De te delegeren bevoegdheid is daarmee dus duidelijk ingekaderd.

Dit voorstel is derhalve op dit moment de beste en juridisch houdbare oplossing om snelheid te betrachten voor natuurherstel en vergunningverlening.

- **Bevoegdheid tot wijziging van de begrenzing van werklocaties (artikel 9.1).**
- **Bevoegdheid tot het vaststellen en toevoegen van de kaarten H2/ H4:**

Ook dit artikel lichten we onderstaand nader toe:

Op 8 mei 2026, bij het vaststellen van de Provinciale Omgevingsvisie hebben Provinciale Staten het amendement 211 *“Nijskens c.s. inzake waterveilig bouwen in waterveiligheidszone H5”* aangenomen. Dit amendement is volledig uitgevoerd, met uitzondering van de laatste zin *“In de Provinciale Omgevingsverordening wordt hiertoe een instructieregel opgenomen in de vorm van een motivatieplicht”*. Na diverse pogingen via verschillende kanalen hebben wij moeten constateren dat de hiervoor beschikbare kaarten met betrekking tot de zones H2-H4 op dit moment technisch gezien te zwaar zijn om deze op te nemen in het DSO. Verwijzen naar kaarten op een externe website laat de Omgevingswet niet toe. De Omgevingswet schrijft voor dat bij een regel die niet in de hele provincie geldt, een werkingsgebied in het DSO moet worden opgenomen. Dit volgt uit de Regeling standaarden publicaties Omgevingswet, die verwijst naar de vastgestelde standaard voor omgevingsverordeningen, de zogenoemde STOP/TPOD. Dit betekent dat, als we bij dit artikel zouden verwijzen naar een externe website, een initiatiefnemer zich erop kan beroepen dat de regel niet verbindend is. Om deze redenen stellen we voor het artikel dat de motivatieplicht omschrijft, nu wel al op te nemen in de Wijzigingsverordening en deze pas op een later tijdstip in werking te laten treden. . Namelijk: op een door Gedeputeerde Staten te bepalen tijdstip dat ligt na het moment waarop de betreffende kaarten voldoen aan de eisen van het DSO en deze zijn vastgesteld.

De toelichting bij het ontwerpbesluit Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening Limburg geeft een nadere uitleg over wat er gewijzigd is en waarom delegeren ten aanzien van deze onderwerpen belangrijk is.

Opmerkingen:

- Ook bij een wijziging van de Omgevingsverordening die gedelegeerd is aan Gedeputeerde Staten geldt de wettelijke verplichting dat een ontwerp 6 weken ter inzage wordt gelegd voor zienswijzen;
- Provinciale Staten behouden de bevoegdheid om onderdelen van de Omgevingsverordening die Gedeputeerde Staten mogen wijzigen, zelf te wijzigen, namelijk samen met andere onderdelen. Dit volgt uit artikel 1.2, tweede lid van het Delegatiebesluit.

Risico's en kanttekeningen

We moeten keuzes maken

Niet alles kan meer overal en, zoals het Rijk in de Nota Ruimte aan geeft, en op verzoek van onze partners in de ruimtelijke ordening moeten er keuzes gemaakt worden welke doelen en ambities we op welke plekken willen nastreven. Dat heeft u op 8 mei 2026 middels het vaststellen van de POVI gedaan. Als wij alles overal zouden toestaan, komen er uiteindelijk meer functies in het geding dan door nu keuzes te maken. U heeft daarom in de POVI gekozen voor gerichte zonering en het nastreven van specifieke doelen binnen de betreffende zones. De Omgevingsvisie beschrijft de rol van de Provincie en inzet van de belangrijkste sturingsinstrumenten die moeten bijdragen aan realisatie van de doelen. Daarbij wordt ook ruimte gegeven aan de regionale partners en ruimte voor gebiedsgericht maatwerk. De nu voorliggende Wijzigingsverordening borgt op onderdelen de door u vastgestelde en in de POVI omschreven provinciale belangen en ambities.

Toegevoegde wijziging

Ten opzichte van het Statenvoorstel dat heeft voorgelegen tijdens de Commissie LEO van 28 augustus 2026, zijn onderstaande technische verschrijvingen in de Wijzigingsverordening 2026 aangepast (zie bijlage: GEWIJZIGD_besluit en de polviewer via: <https://polviewer.nl/previewovl>).

- Artikel: 10.3 lid 4 en 5 "aanhef en onder b": b moet c zijn (pagina 29 bovenaan).
- Artikel 12.5 lid 4 onder D (Instructieregels wonen). In de instructieregel zelf staat "geen" en in de toelichting staat "geen of een minimale". Dit moet ook in het artikel zelf "geen of een minimale" zijn (pagina 35 iets voorbij het midden)

In het besluit zijn deze geel gemarkeerd op de pagina's 29 en 35.

Financiën

De Omgevingsverordening is het belangrijkste juridische instrument van de Provincie voor uitvoering van de POVI. De verordening bevat geen regels over (de inzet van) financiële instrumenten.

Het opstellen van de Wijzigingsverordening zelf is gedekt met reguliere middelen vanuit programmalijn 5.1.3 en het cluster Ruimte.

Communicatie

Een uitgebreid burgerparticipatie traject is uitgevoerd in het kader van de omgevingsvisie die in 2021 is vastgesteld. Omdat de door u vastgestelde POVI een actualisatie was van de POVI uit 2021, en de Wijzigingsverordening daar weer een uitwerking van is, is daarop voortgebouwd.

Bovenstaand is conform het participatieplan dat in de mededeling portefeuillehouder van 5 september 2024 is toegestuurd aan Provinciale Staten (DOC-00691973).

In het kader van de actualisering van de POVI is een uitgebreid participatietraject met diverse partners uitgevoerd, zoals gemeenten, maatschappelijke organisaties, waterschap, en waterleidingmaatschappij. Vanaf de startbijeenkomst in oktober 2024 zijn stakeholders op verschillende manieren uitgebreid in positie gebracht zoals werkconferenties, werkgroepen, individuele ambtelijke en bestuurlijke overleggen, tekenateliers, het meelezen van conceptteksten en nadere afstemming naar aanleiding van zienswijzen. Ook voor de Verordening heeft, deels gezamenlijk met het proces rondom de POVI, een soortgelijk proces plaats gevonden. Dit alles in de geest van de Omgevingswet die uitgaat van participatie in beleidsvorming.

In aanloop naar de tervisielegging van de Ontwerp Wijzigingsverordening is een filmpje gemaakt om beter uit te leggen wat het verschil is tussen de POVI en de Wijzigingsverordening.

Provinciale Staten zijn gedurende het gehele proces betrokken geweest. Op de eerste plaats en ten aanzien van de POVI via sonderende sessies in de Statencommissies LEO (23/01/25, 15/04/2025, 24/11/2025). Tijdens deze sessies zijn discussiebladen behandeld op basis van de belangrijkste keuzevraagstukken die de aanleiding vormden voor de actualisatie van de POVI uit 2021. In het voorjaar van 2026 zijn de meest voorkomende zienswijzen op hoofdlijnen toegelicht. Aan de Statenwerkgroep omgevingsvisie is de handreiking gedaan om laagdrempelig ambtelijk advies te vragen.

Vervolg

De Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt zo snel mogelijk na vaststelling door uw Staten gepubliceerd. Dat gebeurt digitaal op het Omgevingsloket, maar ook in het Provinciaal Blad. Daarnaast worden indieners van zienswijzen actief en persoonlijk geïnformeerd over de Nota van Zienswijzen. Het Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening Limburg wordt in het Provinciaal Blad gepubliceerd. Na publicatie treden de Wijzigingsverordening en het Wijzigingsbesluit in werking.

De omgevingsverordening is een belangrijke schakel in de uit de Omgevingswet afkomstige "beleidscyclus". Het is van belang dat Omgevingsvisie, de daarbij horende instrumenten (waaronder de omgevingsverordening), programma's en beleidskaders actueel en op elkaar afgestemd zijn. Een goede monitoring en actualisatie is een belangrijk onderdeel van de beleidscyclus. Vanaf de vaststelling van de Omgevingsvisie 2026 start ook de beleidsmonitoring als belangrijk vervolgonderdeel van de beleidscyclus. De daarbij horende instrumenten en programma's maken daar onderdeel van uit. Het modulaire karakter van de in mei vastgestelde POVI en de nu voorliggende Wijzigingsverordening bieden de mogelijkheid om, indien nodig, onderdelen tussentijds te actualiseren.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Besluit Provinciaal blad: Wijzigingsverordening 2026
Omgevingsverordening Limburg
(Analoge versie ter service. U stelt de digitale versie vast)
- Bijlage 2: Nota van Zienswijzen Wijzigingsverordening 2026
- Bijlage 3: Was-wordt lijst OVL: Overzicht van wijzigingen ten opzichte van het
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
- Bijlage 4: Ontwerp Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening
Limburg
- Bijlage 4a: Ontwerp Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening
Limburg_met renvooi
- Bijlage 5a: Advies van Pels Rijcken van 6 juli 2026 inzake Delegatie toekomstige
Bevoegdheid
- Bijlage 5b: Advies van Pels Rijcken van 9 juli 2026 inzake Mogelijkheid delegatie
bevoegdheden PS in kader stikstofmaatregelen
- Bijlage 5c: Advies van Pels Rijcken van 9 juli 2026 inzake Evenredigheid bij
maatwerk Omgevingsverordening

GEWIJZIGD ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG

No: G-26-020

Onderwerp: Vaststellen Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Provinciale Staten van Limburg;
gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van 10 juli 2026
besluiten:

1. In te stemmen met de bestuurlijke standpunten t.a.v. de ingediende zienswijzen zoals geformuleerd in de Nota van Zienswijzen;
2. De digitale Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg vast te stellen met inachtneming van de in de Nota van Zienswijzen voorgestelde wijzigingen;
3. Het Wijzigingsbesluit 2026 Delegatiebesluit Omgevingsverordening Limburg vast te stellen.
4. Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie van de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg te verzorgen.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 25 september 2026

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer E.G.M. Roemer, voorzitter